

[Udenrigsministeren]

uformelle nordiske udenrigsministermøder som på de talrige, næsten daglige, uformelle kontakter på alle niveauer, som på smidig vis tillader en afstemning af de nordiske landes synspunkter.

Jeg vil gerne slutte denne redegørelse med kort at omtale den centrale problemstilling, der omfattes af begrebet Nord-Syd-dialogen.

Nord-Syd-dialogen er en af disse års største udfordringer til fantasi, til politisk mod og til samarbejdsvilje. Forstår alle parter at forene deres kræfter om det, der er de fælles langsigtede interesser, så vil dialogen kunne sætte en udvikling i gang, som betyder ny økonomisk vækst på verdensplan og øget international tillid og stabilitet.

I de seneste år har det centrale spørgsmål i Nord-Syd-dialogen været, om det vil være muligt inden for FNs rammer at iværksætte en global forhandlingsrunde om så væsentlige områder som råvarer, energi, handel, udvikling samt finansielle og monetære spørgsmål. Det har desværre ikke hidtil vist sig muligt at skabe det fornødne grundlag for en sådan global forhandlingsrunde. Sammen med vore EF-partnere og med de nordiske lande har Danmark virket for at forene modsætningerne. Regeringen har ikke opgivet håbet om, at disse bestræbelser kan bære frugt, og vil derfor fortsat have opmærksomheden rettet imod de muligheder for en konstruktiv indsats, som de fortsatte forhandlinger i og uden for FN måtte åbne.

Når dette er sagt, så må det ikke overses, at vigtige elementer i Nord-Syd-dialogen er genstand for forhandlinger også i andre sammenhænge. I november i år gennemføres der i GATT et møde på ministerniveau, som kan føre til en forbedring af forudsætningerne for handelsudvekslingerne mellem industri- og udviklingslande.

I 1983 gennemføres den sjette i rækken af FNs konferencer om handel og udvikling, altså UNCTAD 6. Uanset det fremtidige forløb af drøftelserne om globale forhandlinger må vi ikke forspilde de muligheder, som her vil åbne sig for at styrke samarbejdet og tilliden mellem Nord og Syd.

For regeringen har det været særdeles tilfredsstillende i det forløbne folketingsår at kunne konstatere en fortsat bred opbakning bag dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, og jeg håber, at den også vil blive manifesteret under denne debat.

Forhandling

Lasse Budtz (S):

I øjeblikket må verden leve med et næsten uhørt antal sideløbende politiske kriser, der ikke umiddelbart er indbyrdes forbundne. Mange af dem er imidlertid med til at øge modsætningerne mellem Øst og Vest, nogle af dem mellem Nord og Syd, og andre af dem øger også modsætningerne mellem USA og dets europæiske allierede. Der er med andre ord på kryds og tværs i udenrigspolitikken behov for forhandlinger og øget forståelse.

To af kriserne er voldelige kriser, der hver eneste dag kræver et uacceptabelt antal døde og sårede. Den alvorligste er naturligvis Falklandskrisen eller -krigen, der mange steder og af gode grunde er blevet betegnet som klart absurd. Det er måske mere principper og prestige, der står på spil, end egentlige strategiske eller økonomiske interesser, men er det ofrene værd, spørger man. Principper lader sig naturligvis ikke måle, men det tilfredsstillende under alle omstændigheder socialdemokratiet, at der langt ind i den britiske regering synes afsløret interesse for forhandlinger, så de i virkeligheden meningsløse blodsudgydelser kan stoppes.

Socialdemokratiets grundlag må nu som før og indtil bedre haves være FN-resolution 502, der taler om øjeblikkeligt stop for krigshandlingerne. Løsningen er ikke nem at se, man parterne må forhandle under alle omstændigheder på et eller andet tidspunkt, og måske kan krigshandlingerne kun stoppes, hvis en international styrke skabes. Socialdemokratiet mener, at Danmark i en given situation kan være med til at danne en sådan FN-styrke, og dansk deltagelse er i øvrigt foreslået af flere udenlandske kommentatorer.

Falklandskrisen har demonstreret, at NATO lykkeligvis fortsat ikke bevæger sig uden for sit fastsatte ansvarsområde, men det må naturligvis indrømmes, at der opstår en række problemer, når større NATO-lande som Storbritannien trækker store styrker ud af NATO-området.

Det bør nok fastslås, at socialdemokratiet ikke kan være med til en politik, der medfører, at mindre medlemslande skal udfylde de tomrum, der på denne måde kan opstå. Måske er det heller ikke så nødvendigt, som